

30T GEOG

2020

GEOGRAPHY
(Theory)

Full Marks : 70

Pass Marks : 21

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Q. No. 1 & Q. No. 2 carry 1 mark each	$1 \times 8 = 8$
Q. No. 3 (a to j) carries 2 marks each	$2 \times 10 = 20$
Q. No. 4 (a to j) carries 3 marks each (any nine)	$3 \times 9 = 27$
Q. No. 5 (a to d) carries 5 marks each (any three)	$5 \times 3 = 15$
	<hr/>
	Total = 70

Contd.

1. Choose the correct answer from the *four* alternatives given below :

1×4=4

তলত দিয়া চাৰিটা বিকল্প উত্তৰৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

(a) Which one of the following continents has the highest growth of population ? 1

তলৰ কোনখন মহাদেশত জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ হাৰ সৰ্বাধিক ?

(i) Asia

এচিয়া

(ii) Europe

ইউৰোপ

(iii) Africa

আফ্ৰিকা

(iv) South America

দক্ষিণ আমেৰিকা

(b) Which one of the following types of industries produces raw materials for other industries ? 1

নিম্নোক্ত উদ্যোগ সমূহৰ কোনবিধ উদ্যোগে আন উদ্যোগৰ বাবে কেঁচামাল উৎপাদন কৰে ?

(i) Small scale industry

ক্ষুদ্র শিল্প উদ্যোগ

(ii) Basic industry

মৌলিক শিল্প উদ্যোগ

(iii) Cottage industry

কুটিৰ শিল্প উদ্যোগ

(iv) Footloose industry

চলন্ত শিল্প উদ্যোগ

(c) Which one of the following states of India has the highest rank in the Human Development Index ? 1

মানৱ সম্পদ উন্নয়ন সূচকাংক অনুসৰি ভাৰতবৰ্ষৰ নিম্নোক্ত কোনখন ৰাজ্যৰ স্থান শীৰ্ষত ?

(i) Kerala

কেৰালা

(ii) Gujarat

গুজৰাট

(iii) Assam

অসম

(iv) Bihar

বিহাৰ

(d) In which one of the following environments the presence of dispersed rural settlements cannot be expected ? 1

তলৰ কোনটো পৰিবেশত বিৰল গ্রাম্য বসতি আশা কৰিব নোৱাৰি ?

(i) Alluvial plains of Ganga

গংগা উপত্যকাৰ পলসুৱা সমভূমি

(ii) Arid and Semi-arid regions of Rajasthan

ৰাজস্থানৰ শুকান আৰু অৰ্ধশুষ্ক অঞ্চল

(iii) Lower valleys of the Himalayas

হিমালয়ৰ নামনি উপত্যকা অঞ্চল

(iv) Forests and hills of Northeast India

উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ অৰণ্য আৰু পাহাৰীয়া অঞ্চল

2. Answer very briefly : 1×4=4

অতি চমুকৈ উত্তৰ লিখা :

- (a) What is Trans-Siberian Railway? 1
ট্ৰান্স-চাইবেৰীয়া ৰেলপথ কি ?
- (b) What do you understand by Population Doubling Time? 1
জনসংখ্যা দ্বিগুণ সময় বুলিলে কি বুজা ?
- (c) What is the present name of erstwhile 'Rajasthan Canal'? 1
পূৰ্বৰ 'ৰাজস্থান খাল'ৰ বৰ্তমান নাম কি ?
- (d) Which type of pollution causes acid rain? 1
কি ধৰণৰ প্ৰদূষণে এছিড বৰষুণৰ সৃষ্টি কৰে ?

3. Answer in brief : 2×10=20

চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) How is human geography related to other social sciences? 2
মানৱ ভূগোল কেনেভাবে আন সমাজ বিজ্ঞানৰ লগত জড়িত ?
- (b) How do you calculate the density of population in a region? 2
একোটা অঞ্চলৰ জনসংখ্যাৰ ঘনত্ব কেনেদৰে হিচাপ কৰি উলিয়াবা ?
- (c) What do you understand by Co-operative Farming? 2
সমবায় কৃষি বুলিলে কি বুজা ?
- (d) What is Quaternary activity? 2
চতুৰ্থক বৃত্তি কি ?

(e) What do you understand by Traffic flow? 2
যানবাহনৰ গমনাগমন বুলিলে কি বুজা ?

(f) Why ports are called as the gateway of international trade? 2
বন্দৰবোৰক আন্তৰ্জাতিক বাণিজ্যৰ মূখ্য প্ৰবেশদ্বাৰ বুলি কিয় কোৱা হয় ?

(g) What do you understand by a Healthy City? 2
স্বাস্থ্যবান নগৰ বুলিলে কি বুজা ?

(h) What do you understand by personal communication system? 2
ব্যক্তিগত যোগাযোগ পদ্ধতি বুলিলে কি বুজা ?

(i) What are the importance of Mumbai Sea Port? 2
মুম্বাই সমুদ্ৰ বন্দৰৰ গুৰুত্ব সমূহ কি কি ?

(j) What are the Physical and Economic factors affecting mining activity? 2
খননকাৰ্যত কোনবোৰ প্ৰাকৃতিক আৰু অৰ্থনৈতিক কাৰণে প্ৰভাৱ পেলায় ?

4. Answer the following questions in about 100 words each :
(any nine) 3×9=27

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ প্ৰতিটোৰ উত্তৰ 100টা শব্দৰ ভিতৰত দিয়া : (যিকোনো নটা)

(a) Write the importance of Tourism as a tertiary activity. 3
তৃতীয়ক বৃত্তি হিচাপে পর্যটনৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে লিখা।

(b) What is Satellite Communication and write briefly on the development of this type of communication in India? 3

উপগ্ৰহ যোগাযোগ ব্যৱস্থা কি আৰু ভাৰতবৰ্ষত এই যোগাযোগ ব্যৱস্থাৰ অগ্ৰগতিৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা ?

- (c) What is urbanisation and mention *two* causes of urbanisation? 3
নগৰীকৰণ কি আৰু নগৰীকৰণৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা ?
- (d) Classify the towns in India on the basis of population size. 3
জনসংখ্যাৰ আকাৰৰ ভিত্তিত ভাৰতবৰ্ষৰ নগৰসমূহ শ্ৰেণীবিভাজন কৰা।
- (e) Write a brief note on the Barak Valley of Assam. 3
অসমৰ বৰাক উপত্যকাৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।
- (f) Write briefly on the importance of petroleum industry in Assam. 3
অসমৰ পেট্ৰ'লিয়াম উদ্যোগৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।
- (g) Write briefly on *three* main mineral regions of India. 3
ভাৰতবৰ্ষত খনিজ সম্পদ পোৱা তিনিটা প্ৰধান অঞ্চলৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।
- (h) Write a short note on rural and urban settlements of Assam. 3
অসমৰ গ্ৰাম্য আৰু নগৰীয়া জনবসতিৰ বিষয়ে এটা চমু টোকা লিখা।
- (i) Mention the characteristics of India's foreign trade. 3
ভাৰতৰ বৈদেশিক বাণিজ্যৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰা।
- (j) Write a short note on water transport of Assam. 3
অসমৰ জল পৰিবহনৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

5. Answer the following questions : (*any three*) 5×3=15

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (*যিকোনো তিনিটা*)

- (a) Discuss the geographical and economic factors influencing the distribution of population. 5
জনসংখ্যা বিতৰণত ভৌগোলিক আৰু অৰ্থনৈতিক কাৰক সমূহৰ প্ৰভাৱ আলোচনা কৰা।

- (b) Discuss the problems of Indian agriculture. 5
ভাৰতত কৃষিখণ্ডৰ সমস্যাৱলী আলোচনা কৰা।
- (c) Discuss the nature of water pollution in India. 5
ভাৰতবৰ্ষৰ জলপ্ৰদূষণৰ প্ৰকৃতি আলোচনা কৰা।
- (d) Draw an outline map of India and mark the following therein : 2+3=5
ভাৰতৰ পৰিসীমা দেখুৱাই এখন মানচিত্ৰ আঁকা আৰু তাত তলত দিয়াবোৰ বহুওৱা :
- (i) A port of western coast
পশ্চিম উপকূলৰ এটা বন্দৰ
- (ii) A coal mine
এটা কয়লা খনি
- (iii) A westward flowing river of South India.
পশ্চিম দিশে প্ৰবাহিত দক্ষিণ ভাৰতৰ এখন নদী।

————— × —————